

HØJESTERETS KENDELSE

afsagt tirsdag den 20. december 2022

Sag BS-48155/2021-HJR

SP Invest ApS
(advokat Jørgen Einer-Jensen Brammer)

mod

Gårestrup Vestergaard A/S
(advokat Jonas Rubien)

I tidligere instanser er afsagt dom af Retten i Herning den 15. februar 2021 (BS-26907/2020-HER) og af Vestre Landsrets 14. afdeling den 17. maj 2021 (BS-8701/2021-VLR).

Dommerne, Jens Peter Christensen, Hanne Schmidt og Jens Kruse Mikkelsen, har deltaget i denne afgørelse.

Påstande

Kærende, SP Invest ApS, har nedlagt påstand om, at landsrettens dom ophæves, og sagen hjemvises til behandling ved landsretten.

Indkærede, Gårestrup Vestergaard A/S, har påstået stadfæstelse.

Sagsfremstilling

A er direktør og eneejer i selskabet Gårestrup Vestergaard A/S. I 2018 købte han til sit selskab otte siloer af SP Invest ApS, heriblandt tre store siloer model Tunetanken FC75, som blev leveret 10. januar 2018, og fire mindre siloer model Tunetanken FC26, som blev leveret 17. maj 2018.

Ved mail af 15. maj 2018 skrev A til B@tunetanken.dk:

"Hej B

De første to billeder er fra de gamle siloer, Her er der hul i udluftningsrøret som skal skiftes på min regning. Resten er vel jeres omgang."

Til mailen var vedhæftet billeder af siloer og nærbilleder af udluftningsrørene.

Den 14. august 2018 blev pr. SMS til "B Tunetanken" fremsendt bl.a. billeder af siloer med et udluftningsrør liggende på jorden og teksten "Vil du ringe, nu falder rørende ned, og i har ikke fixet det endnu?" Den 14. september 2018 sendtes SMS med teksten "Har i snakket om sagen?" og den 11. oktober 2018 billeder af samme siloer og teksten "Nu alle rør på jorden, hvad gør i".

Den 2. november 2018 fremsendte advokat Anker Laden-Andersen til SP Invest, att.: B ved mail mk@tunetanken.dk et brev, hvoraf fremgik bl.a. følgende:

"Som advokat for A, X-vej 50, 9850 Hirtshals, skal jeg herved rette henvendelse til Dem vedrørende 8 stk. udendørs siloer af mrk. Tunetanken FC26, som SP Invest ApS har leveret og opstillet på adressen Z-vej 179, 9800 Hjørring."

Det fremgik, at brevet angik mangler ved siloerne, hvilket A tidligere havde reklameret over. Det blev desuden meddelt, at såfremt SP Invest ikke var indstillet på at foretage gennemgang og udbedring af siloerne, ville der blive anmodet om syn og skøn og i tilknytning hertil udtaget stævning.

Den 2. august 2019 blev afholdt skønsforretning på Z-vej 179, 9800 Hjørring. Af skønsrapporten fremgår, at rekvirenten, A, var mødt sammen med advokatfuldmægtig Jonas Rubien. Modparten, SP Invest, var repræsenteret ved "C, Direktør Tunetanken", og "Jens Lund, Salg Tunetanken". Om de faktuelle oplysninger er i skønsrapporten af 13. september 2019 anført:

"Sagen omhandler problemer med udluftningsrør til 3 stk. leverede kornsiloer af mærket Tunetanken FC26, som rekvirenten har købt af SP Invest ApS.

De pågældende siloer er leveret og opstillet på adressen Z-vej 179, 9800 Hjørring.

Nærværende syn og skøn har til formål at afklare, hvorvidt de leverede siloer er fejlbehæftede herunder omfanget af disse mangler samt de anslåede udbedringsomkostninger."

Det fremgår desuden, at skønstemaet blev gennemgået og antallet af siloer blev ændret fra otte til tre, og at anvendelsen blev ændret fra kornsiloer til fodersiloer.

Under punkt 9. "Generelt om skønsforretningen" fremgår bl.a.:

"5. Besigtigelse

Efterfølgende gik vi sammen ud og besøgte 2 af de omhandlede 3 siloer. Den sidste er placeret på anden ejendom, men udført på samme vis og fremgår af fremsendte fotos fra rekvirent — hvorfor det blev besluttet ikke at besøge denne.

På besøget blev vi også fremvist 10 øvrige og helt intakte fodersiloer, tilsvarende disse, dog mindre og lavere, også leveret af tunetanken."

Under besvarelse af spørgsmål nr. 1 er bl.a. fire billeder af siloer, hvoraf foto 1 og 3 er identiske med de billeder, som blev fremsendt pr. SMS den 14. august 2018. Ved besvarelse af spørgsmål nr. 2 er der foretaget beregninger vedrørende udluftningsrørene, hvor der er benyttet data fra Tunetankens hjemmeside, for så vidt angår højden på en silo model Tunetanken FC26. Højden bruges til at beregne længden af ventilationsrørene og afstanden mellem de monterede beslag.

Skønsmanden har vurderet omkostningerne til udbedring til at være 35.000 kr. plus moms.

Parterne kunne efter modtagelse af skønsrapporten fortsat ikke finde en mindelig løsning på sagen, og A udtog herefter i eget navn den 10. januar 2020 stævning mod SP Invest. SP Invest påstod sagen afvist med henvisning til, at siloerne var købt af Gårestrup Vestergaard. A hævdede derefter sagen.

Den 3. juli 2020 udtog Gårestrup Vestergaard stævning mod SP Invest.

Under byrettens behandling af sagen var SP Invest selvmøder, og forberedelsen bar præg af mange og korte procesindlæg.

Af retsbog fra et forberedende møde den 23. september 2020 fremgår bl.a.:

"Sagsøgerens påstand er som i stævningen.

Sagsøgte påstand er frifindelse.

...

Sagsøgte undrede sig over, at reklamationen over siloerne fremkom, forinden leveringen af siloerne.

...

Gårestrup Vestergaard A/S begrundede sin påstand, som anført i stævningen.

SP Invest ApS begrundede sin påstand med, at det bestrides, at de leverede siloer var mangelfulde.

Retten gjorde sagsøgte opmærksom på, at hans nærmere begrundelse for påstanden om frifindelse ikke fremgår tydeligt. Sagsøgte vil præcisere begrundelsen i et processkrift.

...

Under hovedforhandlingen vil en partsrepræsentant for Gårestrup Vestergaard A/S og C som partsrepræsentant for SP Invest ApS afgive forklaring. SP Invest ApS vil afhjemle skønsmanden.

SP Invest ApS indkalder skønsmanden til afhjemling.”

Af retsbogen fra hovedforhandlingen den 1. februar 2021 fremgår bl.a.:

”Sagsøgeren, Gårestrup Vestergaard A/S, mødte med advokat Jonas Rubien sammen med direktør og ejer A.

Sagsøgte, SP Invest ApS, mødte med daglig leder C.

...

På rettens forespørgsel blev det klarlagt, at sagsøgte har leveret de 3 siloer, som skønsmanden har udtalt sig om i det isolerede syn og skøn. Det er korrekt nok, at sagens stridspunkt er, om der foreligger mangler. SP Invest ApS har dog valgt ikke at indkalde skønsmanden til hovedforhandlingen.

Parterne var enige om, at såvel bilag 7 som bilag C kan tillades fremlagt, hvorefter dette blev tilladt.

Retten vejledte parterne om sandhedspligten og strafansvaret.

A afgav herefter forklaring.

Efter at dommeren flere gange havde forsøgt at forstå relevansen af Cs spørgsmål til A set i forhold til anbringendet om, at der ikke var mangler ved siloerne, tilkendegav C, at han ikke længere selv ønskede at afgive partsforklaring, og at han anså dommeren for partisk.”

As forklaring er gengivet i dommen, hvoraf fremgår bl.a.:

”Det var en af hans ansatte, som kontaktede sagsøgte i 2018 for at købe 8 nye siloer. De havde tidligere haft kontakt med en sælger, ..., men denne var ikke længere ansat, og hans ansatte kom til at tale med en, der hed B. Der blev bestilt i alt 4 små siloer, 3 store siloer og 1 silo til væske. Nærværende sag drejer sig alene om de 3 store siloer til korn. [...] De konstaterede næsten med det samme, at der var noget galt med udblæsningsrøret på de store siloer, som hang løst og ikke sad ret ned. Han kontaktede derfor straks B og bad om at få det bragt i orden. Det var imidlertid svært at få fat i B, og der skete heller ikke rigtig noget. Han skrev derfor sms'er til B, og til sidst var det også nødvendigt at sende billeder til B. Der kan ses sms'er og fotos i bilag 2, 5, 6 og 7. På et tidspunkt talte han også med C, men denne benægtede, at der var mangler ved siloerne, selvom rørene på det tidspunkt lå synlige på jorden. Herefter gik han til advokat, og der blev iværksat isoleret syn- og skøn.

Ved syns- og skønsforretningen blev det drøftet, hvad det var skønsmanden, Bente Søgaard skulle se på. Det var de 3 store siloer...

... Han vil tro, at der kan være 30-40 tons i hver af disse siloer. Foreholdt, at de i stævningen omtalte siloer af typen FC26 alene indeholder 16,9 tons, som det fremgår af såvel skønsrapport som bilag C, har han forklaret, at det så nok er de 4 små, som hedder FC26, men at manglerne vedrører de 3 store. De to af disse blev leveret på en adresse og den tredje blev leveret på adressen, ...vej 56, som er hos en nabo. Her havde han lejet en stald uden silo og drev dengang også svineproduktion i et særskilt landbrugsselskab, Mølgaard ApS. I 2020 er dette selskab dog blevet indlemmet i Gårestrup Vestergaard A/S.”

Byretten afsagde dom den 15. februar 2021 med følgende begrundelse og resultat:

”SP Invest ApS har ikke bestridt at have leveret 3 store korn-siloer, eller at det var disse, som skønsmanden besigtigede under det isolerede syn- og skøn. Selvom de 3 siloer måtte være af en anden type og større end den type, som er omtalt i stævningen, finder retten derfor ikke, at det

kan have fremstået som usikkert for SP Invest ApS, hvad tvisten drejede sig om, idet de pågældende kornsiloer netop blev besigtiget under det isolerede syn- og skøn, hvor selskabet var repræsenteret.

Retten finder endvidere, at det på grundlag af skønsmandens erklæring er godtgjort, at det skyldtes befæstningsmetoden (spinkelt materiale og få befæstninger), at udluftningsrørene ikke længere var intakte. Det ændrer ikke herpå, at skønsmanden muligvis har foretaget sine beregninger på baggrund af oplysninger om en forkert størrelse silo, da siloerne i givet fald blot har været endnu større, og da SP Invest ApS ikke har indkaldt skønsmanden til afhjæmning i retten. Det er således bevist, at der har været mangler ved de 3 siloer, ligesom det ved skønsrapporten er godtgjort, at udgifterne til udbedring inklusiv moms svarer til det påståede.

SP Invest ApS har ikke under forberedelsen gjort gældende, at en af siloerne var solgt til et andet selskab, og efter det af A forklarede lægges det også til grund, at dette selskab efterfølgende er fusioneret med Gårestrup Vestergaard A/S, hvorfor det ikke har nogen betydning for sagens afgørelse. Som følge af det anførte, og da SP Invest ApS ikke har gjort gældende, at Gårestrup Vestergaard A/S ikke har krav på moms af udbedringsbeløbet, tages Gårestrup Vestergaard A/S' påstand til følge som nedenfor bestemt.

Sagsomkostningerne er efter sagens værdi, forløb og udfald fastsat til dækning af advokatudgift med 5.370 kr. og af retsafgift med 500 kr. i alt 5.870 kr. Gårestrup Vestergaard A/S er momsregistreret.

Thi kendes for ret:

SP Invest ApS skal til Gårestrup Vestergaard A/S betale 43.750,00 kr. med procesrente fra den 3. juli 2020 samt sagens omkostninger med 5.870 kr.”

SP Invest ankede sagen til landsretten den 1. marts 2021 med påstand om frifindelse. SP Invest var ved indgivelse af ankeskriftet stadig selvmøder og anførte som sagsfremstilling og synspunkter:

”Der forventes andet resultat end den af byretten afsagt, da appellanten mener at byretten har vægtet sagen forkert.

Appelindstævnte har anlagt sag omhandlende fuld funktionelle og ikke mangelfulde siloer.

Ved appelindstævnte, As vidneforklaring for byretten fremkom det, at de omhandlede siloer aldrig har været fejl og mangelfulde.

Appelindstævnte kan i sagens natur ikke reklamere over siloer, der ikke lider fejl og mangler.

Appellanten vil fremkomme med yderligere dokumentation samt yderligere vidneforklaringer.”

Ved ankesvarskrift af 18. marts 2021 påstod Gårestrup Vestergaard anken afvist, og anførte til støtte herfor bl.a.:

”Med henvisning til appellants ankestævning, hvor der alene henvises til samme påstande og anbringender som i byretten, gøres det gældende, at der ikke er udsigt til, at sagen vil få et andet udfald end i byretten og at sagen ikke er af principiel karakter eller at der foreligger andre grunde, der i øvrigt taler for, at sagen skal behandles af landsretten jf. retsplejelovens § 368 a.

Appellanten har under såvel den isolerede bevisoptagelse som sagens behandling for byretten demonstreret en åbenbar vilje til at træne sagen, med henblik på at pålægge indstævnte så mange sagsomkostninger som muligt. Nærværende ankesag kan ikke tages som andet end et forsøg på at ”kreditanke”, med henblik på dels at påføre indstævnte yderligere sagsomkostninger, dels udsætte afslutningen af sagen og dermed fuldbyrdelsen af det betalingskrav, som sagen omhandler.

Skønsmanden har i sin skønsrapport af 13. september 2019 fundet, at de leverede siloer lider af retligt relevante mangler. Appellanten tilkendegav under forberedelsen for byretten, at man ville indkalde skønsmanden til hovedforhandling for at ”udfordre rapportens konklusion”, men valgte ikke at indkalde skønsmanden, hvilket blev tilkendegivet på dagen for hovedforhandlingens gennemførelse.”

SP Invest besvarede dette ved ankereplik af 14. april 2021, hvor SP Invest var repræsenteret af advokat. Af ankereplikken fremgår bl.a.:

”Det er appellants påstand, at der ikke er grundlag for at afvise behandlingen af sagen i 2. instans, da det ikke på forhånd kan udelukkes ”at sagen vil få et andet udfald end i byretten”, ligesom det er de forkerte siloer, der er vurderet af skønsmanden.

...

Bilag 1 til stævningen viser indstævntes køb af 4 siloer på 26 kbkm. og stævningen af den 3.7.2020 anfører at det er disse F26-siloer, der er mangelfulde.

Dette grunder sig måske på, at skønsmanden i erklæringen af den 13.9.2019 foretager beregningen ud fra at der er tale om siloer på 26 kbkm. Men – under hovedforhandlingen forklarer direktøren i det indstævnte selskab at der ikke er fejl ved disse 26 kbkm-siloer – men at det er de store siloer på 75 kbkm. der [skulle] være mangelfulde.

Byretten har således ikke haft det korrekte grundlag for at beregne en erstatning.

Der er derfor behov for yderligere spørgsmål til skønsmanden for at få sikkerhed for, at beløbet er korrekt opgjort, derunder at det er selve konstruktionen af siloerne, der er mangelfuld – og ikke på den måde, som indblæsningen af korn/foder i tankene er foregået. En for kraftig indblæsning vil selvfølgelig resultere i en større belastning af beslagene, der evt. derved kan bryde. Tilsvarende kan indstævntes behandling af siloerne have en betydning,

...

Dertil kommer at der ikke er ført bevis for, at det af appellantens leverede produkt – siloerne m/udluftningsrør – er mangelfuldt udført - og at det ikke i stedet er indstævntes brug af siloerne – derunder en for kraftig indblæsning af korn/foder – der har været skyld i, at der er sket brist.

Det forbeholdes at fremkomme med yderligere anbringender og beviser.”

Landsretten afviste ankesagen ved dom af 17. maj 2021 med følgende begrundelse:

”Efter en gennemgang af sagens dokumenter og den forklaring, der blev afgivet under hovedforhandlingen af sagen i byretten, parternes synspunkter og byretsdommens begrundelse er landsretten enig i byrettens vurdering såvel med hensyn til sagens beviser som til de retlige spørgsmål i sagen.

For landsretten har SP Invest ApS nedlagt samme påstand og gjort de samme synspunkter gældende til støtte for påstanden som for byretten. Det er endvidere oplyst, at bevisførelsen under hovedforhandlingen i

ankesagen vil bestå i vidneførsel og supplerende spørgsmål til skønsmanden. Dette ændrer dog ikke ved landsrettens vurdering af byrettens dom.

Da landsretten som tidligere anført er enig i byrettens vurdering af beviserne i sagen og er enig i resultatet vedrørende de retlige spørgsmål, sagen rejser, er der under de ovenfor nævnte omstændigheder ikke udsigt til, at ankesagen vil få et andet udfald end i byretten.

Da der ikke i øvrigt er grunde, der taler for, at sagen skal behandles i to instanser, afviser landsretten sagen i medfør af retsplejelovens § 368 a.”

Parternes synspunkter

SP Invest ApS har anført navnlig, at der ikke er tilstrækkeligt grundlag for at tilsidesætte udgangspunktet om, at en retssag kan prøves i to instanser, idet det ikke på forhånd kan udelukkes, at sagen ikke vil få et andet udfald end i byretten.

Retssagen ved Retten i Herning handlede om mangler ved tre siloer model Tunetanken FC26. Sagens parter er enige om, at der ikke er mangler ved de i retssagen omhandlende tre siloer model Tunetanken FC26. Dette kan ikke føre til andet resultat end, at SP Invest skal frifindes.

Gårestrup Vestergaard har ikke gjort et anbringende gældende om mangler ved siloer model Tunetanken FC75, hvorfor Gårestrup Vestergaard ikke kan tilken- des erstatning for eventuelle mangler ved tre siloer model Tunetanken FC75.

Retten i Herning er underlagt forhandlingsmaksimen, og den af Retten i Herning afsagte dom er derfor forkert.

Lægges det til grund, at retssagens genstand kan ændres fra tre siloer model Tunetanken FC26 til tre siloer model Tunetanken FC75, gøres det gældende, at skønsrapporten omhandler siloer model Tunetanken FC26, hvorfor Gårestrup Vestergaard hverken har dokumenteret mangler, årsagen til eventuelle mangler eller udbedningsomkostninger af eventuelle mangler ved tre siloer model Tunetanken FC75.

Skønserklæringen indeholder desuden væsentlige fejl, hvorfor beregningerne, vurderingerne og konklusionen i skønsrapporten er forkerte.

Det er Gårestrup Vestergaard, der som sagsøger har bevisbyrden for, at der er mangler ved de siloer, som det i stævningen anføres, at sagen omhandler, og

der foreligger ikke undskyldende omstændigheder, for at Gårestrup Vestergaard har udtaget stævning omkring de forkerte siloer, herunder kun gør anbringender gældende om de forkerte siloer.

Der blev først reklameret den 14. august 2018 og kun over to siloer. Siloerne model Tunetanken FC26 blev leveret den 17. maj 2018, og sagsøger har forklaret, at manglerne blev konstateret ret hurtigt efter levering. Siloerne model Tunetanken FC75 blev leveret den 10. januar 2018. Uanset, hvilke siloer der lægges til grund som sagsgenstande, er der således ikke reklameret hverken rettidigt eller korrekt.

Såfremt Gårestrup Vestergaard skulle få tilkendt erstatning, skal beløbet, der hverken kan anses som betaling for en vare eller en ydelse, ikke tillægges moms, da Gårestrup Vestergaard er momsregistreret. Byretten tillagde moms, uanset retten var bekendt med, at Gårestrup Vestergaard var momsregistreret. Ved en materiel behandling af sagen ved landsretten vil sagen således få et andet udfald, uanset Gårestrup Vestergaard mod forventning skulle blive tilkendt erstatning.

Gårestrup Vestergaard A/S har anført navnlig, at betingelserne for afvisning af ankesagen i medfør af retsplejelovens § 368 a er opfyldt, og at der på baggrund af byrettens vurdering af beviserne i sagen og stillingtagen til de retlige spørgsmål, som er gentaget for Vestre Landsret i ankestævningen, ikke er udsigt til, at ankesagen vil få et andet udfald end i byretten.

Det kan lægges til grund som ubestridt, at SP Invest har leveret de tre kornsiloeer, som var genstand for det afholdte syn og skøn. Hverken under skønstemåets udarbejdelse, skønforretningens gennemførelse eller omkostningsindlægget blev det fra SP Invest gjort gældende, at det var de forkerte siloer, der var blevet besigtiget.

SP Invest synes at gøre gældende, at den isolerede bevisoptagelse har omhandlet de forkerte siloer. På trods af dette, havde SP Invest ikke indkaldt skønsmændene til afhjæmning under hovedforhandlingen i byretten, som SP Invest ellers havde varslet. SP Invest havde heller ikke i sin ankestævning til Vestre Landsret anmodet om supplerende syn og skøn, jf. retsplejelovens § 373, stk. 1, nr. 4.

SP Invest har i sin ankestævning af 1. marts 2021 for Vestre Landsret alene henvist til de samme påstande og anbringender som for byretten og har desuden ikke fremlagt supplerende beviser eller iværksat supplerende processkridt, der giver anledning til at antage, at sagens retlige spørgsmål vil skulle behandles anderledes i en ankesag.

Højesterets begrundelse og resultat

Den afviste ankesag angår, om der er mangler ved tre kornsiloer, som SP Invest ApS har leveret til Gårestrup Vestergaard A/S, og om SP Invest skal betale udgifterne for udbedring heraf.

Ved byrettens dom blev SP Invest dømt til at betale udgifterne til udbedring inklusive moms til Gårestrup Vestergaard, som er momsregistreret. Retten fandt det på grundlag af skønserklæringen godtgjort, at der var mangler ved siloerne, og det forhold, at skønsmanden havde foretaget sine beregninger på baggrund af oplysninger om en forkert størrelse silo, ændrede ikke herpå, da siloerne i givet fald blot havde været større, og SP Invest ikke havde indkaldt skønsmanden til afhjæmning i retten.

Landsretten kan efter retsplejelovens § 368 a, stk. 1, afvise at behandle en sag i 2. instans, hvis der ikke er udsigt til, at sagen vil få et andet udfald end i byretten, og sagen ikke er af principiel karakter eller andre grunde ikke i øvrigt taler for, at sagen skal behandles af landsretten.

Det fremgår af forarbejderne til retsplejelovens § 368 a, at en ankesag ikke bør afvises af landsretten, hvis det ikke umiddelbart forekommer åbenbart, at der ikke er udsigt til, at sagen vil få et andet udfald end i byretten, hvis sagen indeholder principielle problemstillinger, eller hvis sagen f.eks. har særlig betydning for parterne.

Gårestrup Vestergaard har både ved den isolerede bevisoptagelse og under forberedelsen i byretten henvist til sagsgenstanden som siloer model Tunetanken FC26, hvorfor den af fabrikanten anførte højde af denne type siloer blev lagt til grund for beregningerne i skønrapporten, uanset skønsmanden under skønforretningen besigtigede tre højere siloer model Tunetanken FC75, som var de siloer, sagen reelt angik. Først under hovedforhandlingen blev sagsgenstanden korrigeret til tre siloer model Tunetanken FC75. SP Invest har for landsretten som nyt anbringende anført bl.a., at kravene til reklamation ikke er overholdt, og har desuden anmodet om yderligere bevisførelse ved supplerende spørgsmål til skønsmanden. Det kan ikke umiddelbart afvises, at disse forhold kan få betydning for sagens afgørelse.

Herefter finder Højesteret, at betingelserne for at afvise SP Invests anke til landsretten i medfør af retsplejelovens § 368 a ikke er opfyldt.

Højesteret ophæver derfor landsrettens dom og hjemviser sagen til behandling ved landsretten.

THI BESTEMMES:

Landsrettens dom ophæves, og sagen hjemvises til behandling ved landsretten.

I kæreomkostninger for Højesteret skal Gårestrup Vestergaard A/S betale 8.000 kr. til SP Invest ApS.

Sagsomkostningsbeløbet skal betales inden 14 dage fra denne kendelsesafsigelse og forrentes efter rentelovens § 8 a.